

Nataša Konc Lorenzutti: Gremo mi v tri krasne

NA KRATKO O AVTORICI

Nataša Konc Lorenzutti (1970) je diplomirala na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, na oddelku za dramsko igro in umetniško besedo, kjer je leta 2010 končala tudi univerzitetni magistrski študij. Med leti 1994 in 1999 je bila kot igralka angažirana v dveh slovenskih poklicnih gledališčih, od leta 1999 pa se posveča leposlovju. Doslej je izdala več kot trinajst knjižnih del za otroke in mladino ter tri za odrasle. Bila je nominirana za nagrade izvirna slovenska slikanica, modra ptica, dvakrat za nagrado desetnica in dvakrat za nagrado večernica. Njena proza za odrasle je trikrat prejela nagrado natečaja Glas ženske in dvakrat nagrado tržaške Mladike. Poleg svobodnega poklica že devet let opravlja delo profesorice gledaliških predmetov na umetniškem oddelku Gimnazije Nova Gorica, kjer z dijaki uprizarja tudi svoja avtorska dramska dela.

Povezave do podatkov o avtorici: https://sl.wikipedia.org/wiki/Nata%C5%A1a_Konc_Lorenzutti , 19. 8. 2021,

Intervju, Infodrom <https://www.youtube.com/watch?v=TRBSB7mplDU> , 19. 8. 2021.

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO VODNIKOVA DOMAČIJA Vsi »ta glavni« Nataše Konc Lorenzutti <https://www.youtube.com/watch?v=At6H2ITeHcc> , 19. 8. 2021.

<https://www.delo.si/sobotna-priloga/nocem-biti-napadalna-ne-iscem-gresnega-kozlanekriticna-pa-tudi-nisem/> , 19. 8. 2021.

<https://www.metropolitan.si/scena/natasa-konc-lorenzutti-po-svoje-sem-sodobna-mamaceprav-stevilna-druzina-ni-ravno-sodoben-pojav/> , 19. 8. 2021.

“Vera ni izmišljotina. Izmišljotina ne more narediti takšnega čudeža.”

<https://revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/63-gost-meseca/15182-natasa-konc-lorenzutti> , 19. 8. 2021. Nataša Konc Lorenzutti: Skrivališče

<https://radioprvi.rtv slo.si/2021/05/lahko-noc-otroci-487/> , 19. 8. 2021.

<https://www.rtv slo.si/kultura/natasa-konc-lorenzutti/590156> , 8. avgust 2021 ob 14:40 MMC RTV SLO

<https://www.rtv slo.si/kultura/citat/natasa-konc-lorenzutti/533483> , 19. 8. 2021.

Virtualno srečanje z umetnico Natašo Konc Lorenzutti 22. marca, 2021:

<https://sava-frankfurt.de/2021/virtualno-srecanje-z-umetnico-natasa-konclorenzutti/> , 19. 8. 2021

NA KRATKO O ROMANU GREMO MI PO SVOJE

Povezave do podatkov o knjigi:

Gremo mi v tri krasne: <https://www.pil.si/stevilke/december-2020/bralni-grizljaj> , 19. 8. 2021.

<https://www.pil.si/clanki/bralni-grizljaj/natasa-konc-lorenzutti-gremo-mi-v-tri-krasne-in-karenm-mcmanus-eden-od-nas-je-naslednji> , 19. 8. 2021.

<https://www.druzina.si/clanek/69-31-najstniki-ki-se-odklopijo> , 19. 8. 2021.

Video predstavitev prejemnika desetnice 2021 Damijana Šinigoja ter ostalih nominirancev in nominirank

desetnica <http://vrabecanarhist.eu/desetnica-2021/> , 19. 8. 2021. (Tukaj avtorica predstavlja knjigo Gremo mi v tri krasne).

<https://www.miszalozba.com/knjige/gremo-mi-v-tri-krasne/> , (Z recenzijo), 19. 8. 2021. (Matic Slapšak)

<https://www.vecer.com/kultura/deseterica-za-desetnico-10241830> , 19. 8. 2021.

POSNETKI:

<https://youtu.be/TRBSB7mpIDU> (N. Konc Lorenzutti – pogovor Infodrom)

<https://youtu.be/At6H2ITeHcc> (N. Konc Lorenzutti – pogovor, kasneje predstavitev knjige Kdo je danes glavni)

| Taborništvo | Mladostniki | Duševne motnje | Psihosocialna terapija | digitalna zasvojenost |
motnje hranjenja | medosebni odnosi | narava | počitnice | poletni tabori | prijateljstvo |
psihosocialna rehabilitacija | socializacija

Avtorica je v poletnem terapevtskem taboru nekje v hribih zbrala skupino otrok z različnimi motnjami. Besedilo je pripoved dveh od njih, Valentine, ki trpi zaradi motenj hranjenja, in Uroša (njega poznamo že iz romana Avtobus ob treh), ki nezdravo podlega sodobni tehnologiji. Besedilo je tekoče, privlačno napisano, členjeno po dnevih v tednu; je poznavalsko in duhovito, vmes se nekje tudi nasmeješ in drugje pritečejo solze ganjenosti. Pretresljivo je, kako na različne načine trpijo sodobni odraščajoči otroci in tudi odrasli, njihovi starši oz. vsi družinski člani. Knjiga je primerna za učence v 3. triletju in mladostnike ter njihove vzgojitelje. Čeprav avtorica naniza vrsto problemov, gre za neproblematičen problemski roman, ki bo med bralci sprožil pogovor in najbrž tudi izpovedi bralcev. Dodana je strokovna spremna beseda z naslovom Na tabor onkraj zaslona, ki sta jo

prispevala Petra Belina, univ. dipl. psihologinja, in Rok Gumzej, dipl. socialni pedagog. Pač Zbirka Z(o)renja. Krajša predstavitev romana in prvih 11 strani na domači strani založbe:

<https://www.miszalozba.com/knjige/gremo-mi-v-tri-krasne/>

Spodbude za branje: V romanu so poudarjeni poleg različnih motenj tudi medosebni odnosi, prijateljstvo, sodelovanje, gibanje v naravi, zdrava prehrana, fizično delo in še marsikaj (npr. odnos do jezika, ročno pisanje osebnih pisem idr.). Dva problema sta izpostavljena še posebej: Valentina trpi za motnjami hranjenja in Uroš postaja digitalno zasvojen. So tudi tebi za vzgled vitka dekleta, ki na spletu predstavljajo svoje diete, način ličenja in oblačenja? Kako bi se počutil/a, če bi ti odtegnili pametne telefone in ti blokirali igrice na računalniku? Lahko pa seveda zelo načrtno pripravimo pogovor o vseh mladih s poletnega tabora.

Podrobneje predstavi udeležence tabora.

(Zelo je zanimiv Blaž, genialni mladi glasbenik, ki je tudi malo neroden v medosebnih odnosih, ker je zelo iskren, klepetav ... zdravil pa se je zaradi napadov tesnobe. Ali pa Žan, povsem potopljen v svoj svet, ki spregovori šele na koncu tabora, in to v mešanici pogovorne slovenščine in različnih stavkov v angleščini. Kaj pa skrivnostna Lucija? In vsi drugi! Zelo zanimivi so tudi vodniki v poletnem taboru; terapevti, ki so v mladosti osebno izkusili težave, ki pestijo mlade.)

O knjigi se lahko pogovoriš tudi s starši.

Kaj pomeni »v tri krasne«? Pomagaj si kar po spletu ... o V FRANU (Zbirka slovarjev Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU): <https://fran.si/192/janez-keber-frazeoloski-slovarslovenskegajezika/4216151/krasni> V Razvezanem jeziku (Slovar žive slovenščine): (<http://razvezanijezik.org/?page=tri+krasne>).

Kako razumeš naslov Gremo mi v tri krasne, kjer je »O« prečrtan/prepovedan mobilni telefon? (Živimo tja v en dan brez mobilnega telefona? Ali pa se to dogaja, kadar smo navezani samo še nanj?) – Kako se ti zdi naslovnica?

Uroš Zajc iz romana Gremo mi v tri krasne je ena od glavnih oseb tudi v romanu Avtobus ob treh Nataše Konc Lorenzutti. Pa tudi Tine in njegova družina, pri kateri je bil tedaj na počitnicah. Zdaj Tine, ki je s svojo družino prav tako v hribih, obiskuje Uroša v poletnem taboru in s skupino doživi nekaj pohodov in drugih dejavnosti. Roman Avtobus ob treh je leta 2016 prejel priznanje zlata hruška v kategoriji za izvirno slovensko mladinsko leposlovje in v projektu JAK »Rastem s knjigo« so knjigo v šolskem letu 2018/2019 dobili vsi sedmošolci. Zadnji čas je, da jo prebereš, če je še nisi, velja? <https://www.miszalozba.com/knjige/avtobus-ob-treh/>

<https://www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-sknjigo/anotacije-izbranih-knjig/>

<https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=5020>

Morda bi prebral še več mladinskih književnih del Nataše Konc Lorenzutti? Namenjena so mladim bralcem v vseh starostnih obdobjih in vsa so dobra, privlačna, večplastna besedila, sporočilna tudi odraslim. Je pa tudi ena od avtoric, ki bi se odlično znašla, se mi zdi, v zoom ali v kakšni drugi obliki srečavanj na daljavo. (Vir: <https://www.bralnaznacka.si/assets/Uploads/Konc-Gremo-mi-v-tri-krasne-OK2.pdf>)

B Dodaten razmislek/naloge skupine JEZIKanje v slogu metanja trnka za besedami ali lovimo besede po različnih površinah in prostorninah okoli sebe Uroš vedno piše pravilno, ker ga je mama tako zdresirala, saj je visoko izobražena ženska z vzorno jezikovno kulturo in profesorica na ugledni ljubljanski gimnaziji. Poučila ga je, da se ti zaradi polovičnih sporočil jezik pokvari, splesni in odpade. Kako občutljivi pa so tvoji starši na pravilno rabo jezika? Kaj pa ton, ki ga uporabljaš v pogovoru s starši? Valentina v knjigi pravi: Vsi smo zadirčni do svojih mam. Pa ste res? Uroš se, verjetno po zaslugi svoje mame, lepo izraža, ko pa spregovori Žan, pa se zdi, da bi potrebovali slovar, Uroševa mati pa bi dobila vnetje ušes: Str. 254 Izdelajte slovar besed, za katere menite, da so večini mladih bralcev manj znane ali celo neznane:

Slovar:

- narečne besede:

panin:

peržon:

pupa:

- težje razumljive besed:

rekrutirati:

ksenofob:

proniciljiv:

adaptirati:

kolobocija:

zabrlizgati:

pinč:

iver:

bruna:

Kdo je v knjigi še posebno vešč besed, govorjenja? Kdo govori preveč? Kdo pa raje molči in devetim odgovori? Kdo govori le v dvozložnih besedah in je bolj spreten z rokami kot jezikom? Čigav slog govorjenja se ti zdi duhovit? Urošu je všeč primorščina, pravi, da imajo Primorci fine, sočne izraze, npr. šutarija. Veš, kaj pomeni? Tudi njegovo izražanje je smešno, npr. njegova besedna zveza frizura na klofuto ali pa ko srce poimenuje mišica, ki spada k drobovini. Besede pa nas lahko tudi ranijo, tudi Valentina prizna, da jo lahko zdrobi nerodno izgovorjena beseda, potem pa postane močnejša in odločena, da je niti plaz besed ne more več raniti. RazVEDRimo se in ujemimo besede med nami Včasih, tako kot Uroš, tudi mi na dnu krožnika ne najdemo prave besede. Igrajmo se boggle in izboljšamo svoj besednjak. Igro lahko nadgradimo v smer obravnave knjige, iščemo besede, ki so vsebinsko povezane s temami, osebami, avtorico ...

Ko ostanemo brez besed – TABU teme: V knjigi je veliko tem, pri katerih se nam nabere za celo skledo cmokov v grlu, zelo slabo zabeljenih: bolezen, rak, smrt ... Uroš pravi, da ga smrt straši, z njo se ne more sprijazniti ... Lucija je prva oseba, s katero se lahko pogovorja o tej temi, saj ima podobno izkušnjo kot on. S kom pa se ti lahko pogovoriš o težkih temah?

Napišimo PISMO Ko nočemo ali pa ne zmoremo govoriti, lahko pišemo pisma. Tudi taka, ki jih nikoli ne odpošljemo. Kaj misliš, da bi Uroš napisal v pismu svojemu očetu? Napiši pismo osebi, ki bi ji rad kaj povedal(a), pa ji ne moreš, ker je ni več med živimi ali pa ji ne zmoreš povedati vsega, kar te teži. Seveda lahko napišeš tudi pismo, ki ga zares lahko odpošlješ.

SVET, obsijan s svetlobo modre barve

Miza, ekran, tipkovnica, miška, slušalke in stol pa telefon ... sreča, ki je kratkega veka. Sledi odtujenost, slabe ocene, še slabši odtujeni odnosi v družini ... So le mladi ujeti v kremplje sodobne tehnologije, kaj pa odrasli? Ti starši omejujejo čas na računalniku in telefonu? Predstavi pravila, ki veljajo pri vas doma, in povej, kaj je po tvoje prava mera časa, ki ga mladi preživijo v družbi ekranov.

Ko je pomarančni sok edina stvar, ki ti v življenju še MANJKA

Valentina je za las ušla smrti zaradi motnje prehranjevanja. Kako je mogoče, da okolica ne opazi, da punce tonejo v pekel. Valentina pravi, da se je naučila tako prepričljivo lagati, da je še sama sebi verjela in s časoma sploh ni imela slabe vesti. Imaš občutek, da je v tvoji bližini veliko vrstnikov, ki se spopadajo s svojimi težavami tako, da stradajo in se sprenevedajo, da je vse v najlepšem redu? So dekleta bolj podvržena tovrstnim motnjam? Morda povabite šolsko psihologinjo in organizirate okroglo mizo o motnjah hranjenja.

BLIŽINE med nami

Roman se začne s povedjo Nekaterim pomagajo starši, drugi pa sami nosijo prtljago iz avtomobilov. Če beremo tudi med vrsticami, se zdi, da včasih ne pustimo, da bi nam kdo pomagal

nositi prtljago skrbi zaradi slabih ocen, izgube bližnjega, zbadanja vrstnikov ... bolezní in nizke samopodobe. Večrat smo kot Uroš, ki na začetku romana jasno pove, da naj ga gledajo le od daleč, da prosi, naj nihče ne hodi blizu, ker je hudo razkurjen. Včasih je dovolj sama bližina. Valentina je po očetovi srečni vrnitvi povedala: Nič se nismo pogovarjali, pa smo si vse povedali. Ko se vrne v skupino, ji je lepo, da vidi prijatelje. Ko jo Blaž objame, otrpne. Po objemu Lucije in Uroša se vsa trese. Ja, Urošu ni v navadi, da bi se objemal, pa vendar prizna, da bi najraje objel tudi Lucijo, če ga le ne bi tako močvirnato pogledala. Graditi bližino ni lahko. Najti je potrebno prave besede, včasih milejše besedišče, včasih pa le utihniti ali pa podariti porcijo hvaležnosti le z očmi. Še posebno je zapleteno med fanti in dekleti, Valentina opaža to napetost tudi doma, pri očetu in mami. Misli, da moški radi nepremišljeno govorijo z ženskami in zdi se ji, da jo fantje hitro prizadenejo. Fantov se boji, tudi njihovih besed, boji se tudi sebe in svojih besed, ko so fantje zraven. Uroš vseeno najde pot do Valentinine bližine.

NAPIŠIMO RAZLAGALNI SPIS IN MU DAJMO IZVIRNI NASLOV

Kaj pa tebi pomeni bližina? Koga rad spustiš v svojo bližino? Najlepše je, ko bližina išče bližino in ko se bližina približa bližini, kot je zapisal Milan Jesih. Preberi pesem Ferija Lainščka z naslovom Bližina (najdeš tudi na spletu) in zapiši spis, v katerem razmišljaj, kaj ti pomeni bližina drugega. Je v tvoji bližini prostor le za peščico ljudi? Vpleti tudi usode mladostnikov iz knjige, ki imajo za seboj težke zgodbe, ali lahko spet verjamejo, da se bo za njih kaj znova začelo, da bodo v sanjah lahko znova leteli in bo vse spet imelo smisel? Pojasni, kaj so doživeli na taboru in zakaj.

NA KRATKO:

- zasvojenost s sodobnimi malimi zasloni
- skrhani družinski in družbeni odnosi
- temeljna negotovost (za najstnika tako značilna) v svetu – samopodoba
- nenavadni, presenetljivi zorni koti najstnikovega doživljanja sveta in samega sebe
- videti svet skozi najstniške oči
- priznavanje pravice do takega pogleda, čeprav nenavaden in problematičen

RAZLAGALNI SPIS (kriteriji):

- razumevanje
- uporaba književnega znanja (mladinski roman, pesniška sporočila)
- prepričljivost osebnega odziva
- zgradba besedila in jezikovna pravilnost

- interpretacija in vrednotenje književnega sporočila
- slog jezika
- medbesedilnost (še kakšno drugo delo avtorja ali drugih avtorjev v povezavi s tematiko)
- podatki o avtorici in knjigi